

Bát Nhã Là Mật Công Ấn Thiển

Tác Giả: Thiển s Thích Nhät Hänh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

Đäng đi tìm cái anh mußn thäy. Vì c làm đó vô ích. Không đi tìm, nhäng cho phép cái thäy đän,

cái thäy y sß gäi phóng đäc cho anh.- nhät hänh -

Bát Nhã đây là **Tu Viện Bát Nhã** ở Bồ đề Lßc, là **Tăng thân Bát Nhã** đang gặp khó khăn và đang là mật mßi bản khoán cho chính quyän, là

Pháp nän

cäa Phật giáo Việt Nam trong nhäng thäp niên đäu cäa thäk thä häm mät. Công án là mät vän nän cän phäi giäi quyät bäng

niäm, đänh và tu

chä không thä chä bäng trí năng cäa ta. Nếu chäa giäi quyät đäc thì mình chäa có häng đi, chäa có an lạc và hänh phúc. Công án này có thä đäc tham cäu chung, nhäng cũng có thä đäc tham cäu riêng. Công án là mät mũi tên cäm vào thân thä ta, chäa rút đäc mũi tên ra thì chäa có an lạc. Mũi tên này không phäi tä bên ngoài bay täi. Nó không phäi là mät tai nạn mà là mät cä häi đä ta quán chiäu và vät thoát đäc nhäng bản khoán trần träc cäa ta lâu nay vä ý nghĩa cuäc đäi, vä täng lai đät näc, vä hänh phúc chân thät cäa ta.

Vua Trần Thái Tông ngày xưa đã täng tu Thiển, đã täng tham khäo công án và vua cũng đã đäa ra bän mäi công án Thiển väi các bài Niêm, Täng và Kä đä mäi các bän tu cùng tham khäo täi chùa Chân Giáo. Nhäng công án này còn đäc ghi läi trong sách **Khóa Hä Lßc** do vua sáng tác. Tuä Trung Thäng Sĩ Trần Tung, anh ruät cäa täng Trần Hưng Đạo, cũng đã täng tham khäo công án, và cũng đã đä ra mäi ba công án, nhäng công án này cũng còn đäc ghi läi

Tu

Trung Thäng Sĩ Ngä Lßc

Bát Nhã Là Mọt Công An Thi Nhân

Tác Giả: Thi nhân s& Thích Nh&t H&nh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

Sách **Bích Nham Lục** do thi nhân s& Viên Ng& biên soạn vào thế kỷ m& i hai có cả thơ y 100 công án thi nhân và i nh&ng l& i Thủy th&, Bình x&ng và Tr&ng ng&, là m&t tác phẩm c& đi&n đ&c s& đ&ng trong nhi&u trăm năm & ch&n thi nhân môn.

Trong s& các công án ph& thông nh&t có các công án “Cây tùng tr&ng s&n”, “Cái t&t c& đi về cái m&t, cái m&t đi về đâu?”, “Con chó có Ph&t tính không?” và “Ai đang niệm Ph&t?”. Công án hào hùng nh&t mà Tu& Trung Th&ng Sĩ đ&a ra là “ T&t c& đ&u vô th&ng, đ&u là pháp sinh đi&t. Cái gì sinh đi&t?”

Công án không th& đ&c gi&i quy&t b&ng lý luận, b&ng biện ch&ng pháp, dù là biện ch&ng pháp duy tâm hay duy v&t, mà ph&i đ&c gi&i quy&t b&ng niệm l&c và đ&nh l&c, nghĩa là b&ng năng l&ng c&a chánh niệm và chánh đ&nh. Gi&i đ&c công án thì ta th&y kh&e, không còn lo s& th&c m&c gì n&a, là th&y đ&c con đ&ng đi, là đ&t đ&c s& an tâm.

N&u nghĩ r&ng con chó có Ph&t tính hay không là m&t vấn đ& c&a riêng con chó, ho&c nghĩ đó là m&t vấn đ& triết h&c c&n ph&i gi&i quy&t, thì đó ch&a ph&i là m&t công án. N&u nghĩ r&ng cái m&t đi về đâu là m&t vấn đ& ch& liên h& t&i s& v&n hành c&a th& gi&i khách quan bên ngoài thì đó cũng không ph&i là m&t công án. N&u nghĩ r&ng Bát Nhã là vấn đ& c&a 400 tu sinh đang g&p khó khăn, đang c&n m&t gi&i pháp “h&p tình h&p lý” thì đó cũng không ph&i là m&t công án. Ch& khi nào th&y r&ng Bát Nhã là vấn đ& chính c&a b&n thân ta, nó có liên h& tr&c ti&p đ&n h&nh phúc, đau kh& c&a ta, c&a t&ng lai ta và t&ng lai đ&t n&c dân t&c ta, và ch&ng nào ch&a gi&i quy&t đ&c công án Bát Nhã thì ta còn ng& không yên, ăn không yên, làm vi&c không yên, thì lúc &y Bát Nhã m&i th&c s& là m&t công án. **Ni&m** có nghĩa là nh& t&ng, là canh cánh bên lòng, là nâng công án lên t&ng giây t&ng phút trong đ&i s&ng hàng ngày c&a mình đ& quán chi&u, không phút giây nào xao lãng.

Ni&m p

h&i liên t&c không đ&c c& gián đ&n. Khi ăn c&m, khi mặc áo, khi ti&u ti&n ho&c đ&i ti&n, khi u&ng trà, khi t&m g&i, hành gi& ph&i đ&a công án lên đ& mà quán chi&u. Công án có khi còn g&i là tho&i đ&u. Ph&t là ai mà ta ph&i niệm, và ng& i đang niệm Ph&t, ng& i &y là ai? Ta là ai? Ph&i tìm cho ra. Ch&a tìm ra là ch&a v& v&c, ch&a ch&ng ng&, ch&a thông suốt.

***

Nh&ng v& xu&t gia trong Tăng thân Bát Nhã ch&c h&n là nh&ng ng& i có c& h&i nâng công án Bát Nhã lên c&u xét nhi&u nh&t trong đ&i s&ng hàng ngày. Ngày nào h& cũng ng&i thi nhân nhi&u l&n, đi thi nhân hành nhi&u l&n, và trong khi n&u c&m, gi&t áo, l&t rau, quét t&c, v.v., lúc nào h& cũng có c& h&i tham c&u v& công án Bát Nhã. H& có niệm và h& có đ&nh đ& dàng h&n, vì đó là vấn đ& s&ng ch&t, vấn đ& lý t&ng, vấn đ& t&ng lai c&a h&. Và có ng& i đã quán chi&u thành công, vì v&y & trong m&t tình tr&ng b& đàn áp và kh&ng b& th&ng xuyên nh& th& mà có nh&ng ng& i trong s& h& v&n c& i d&n đ&c, v&n t& i nh& hoa, v&n ch& tác đ&c bình an và tình th&ng, v&n không b& lo l&ng s& hãi và h&n thù l&i kéo; trong khi đó thì nh&ng v& khác còn mang n&ng ch&n th&ng và nh&ng th&ng kh& gây nên trong nh&ng ngày Bát Nhã và Ph&c Hu& b& đánh phá. M&t s& cô đã làm đ&c bài ki&n gi&i đ& trình lên th&y c&a mình. Cô vi&t: “Bát Nhã

Bát Nhã Là Mọt Công Ân Thi Nhân

Tác Giả: Thi nhân s Thích Nh&t H&nh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

ngày xưa, nay đã thành m&a, r&i xu&ng m&t đ&t, n&y h&t B& đ&.” S& cô này ch& kho&ng 18 tu&i, và m&i tu ch&a đ&y hai năm, nh&ng đã quán chi&u thành công.

T&i sao mình ch& mu&n tu thôi mà ng&oi ta không cho mình tu? T&i sao các b&c tôn túc mu&n che ch& b&o lãnh cho mình tu mà nhà n&oi c&oi không cho b&o lãnh? Mình có bi&t chính tr& là cái gì đâu và ch&ng tha thi&t gì t&i chuy&n chính tr&, t&i sao ng&oi ta c&oi nói là mình làm chính tr& và t&i sao c&oi nói Bát Nhã là m&t m&i đe đ&a cho an ninh qu&c gia? T&i sao ph&i gi&i tán cho đ&oi c&oi Bát Nhã dù ph&i áp đ&ng nh&ng bi&n pháp nh& thuê côn đ&, vu kh&ng, l&a g&t, đánh đ&p, đe đ&a? T&i sao h&oi là nh&ng ng&oi đáng b&c cha chú mình mà h&oi n&oi làm nh&oi th&oi đ&i v&i mình? N&oi nhà n&oi c&oi không cho mình tu chung nh&oi m&t Tăng thân n&a mà b&t mình ph&i m&i ng&oi đi m&t ng&oi thì làm sao trong t&oi ng&oi lai mình có th&oi có l&oi m&t Tăng thân? T&i sao &oi các n&oi c&oi khác ng&oi ta có t&oi do đ&oi th&oi c&oi p&oi pháp môn, còn &oi đây thì không? Nh&oi ng&oi câu h&oi nh&oi th&oi đ&oi n&oi đ&oi p&oi đi t&oi i. Ng&oi i thi&n, đi thi&n hành, nghe pháp tho&oi i, th&oi c&oi p&oi chánh ni&oi m trong khi n&oi u c&oi m, làm v&oi n, ch&oi p&oi tác, ng&oi i hành gi&oi nu&oi ni&oi m l&oi c&oi và đ&oi nh&oi l&oi c&oi. Ni&oi m và đ&oi nh&oi l&oi c&oi y nh&oi s&oi c&oi nóng c&oi a l&oi a làm tan r&oi t&oi c&oi nh&oi ng&oi đ&oi u h&oi i, nh&oi ng&oi v&oi n n&oi n. Bát Nhã ngày xưa là h&oi nh&oi phúc. Mình đã đ&oi c&oi s&oi ng&oi r&oi t&oi th&oi v&oi i chính mình, v&oi i cách s&oi ng&oi mà mình mu&oi n s&oi ng&oi. Mình có th&oi nói ra nh&oi ng&oi c&oi m nghĩ c&oi a mình cho các anh ch&oi em đ&oi ng&oi tu mà không e ng&oi i s&oi s&oi t. Mình đã tìm ra đ&oi c&oi tình huynh đ&oi. Mình có c&oi h&oi i đ&oi m tu&oi i tr&oi c&oi a mình đ&oi giúp đ&oi i. Đó là h&oi nh&oi phúc l&oi n nh&oi t. Bát Nhã trong nh&oi ng&oi ngày qua cũng đã t&oi ng&oi là m&t c&oi n ác m&oi ng&oi, nh&oi ng&oi ta đã có c&oi duyên tìm th&oi y ta r&oi i, ta đã tìm đ&oi c&oi con đ&oi ng&oi r&oi i, thì dù có Bát Nhã hay không có Bát Nhã ta v&oi n không c&oi n lo s&oi. Bát Nhã đã tr&oi thành m&t c&oi n m&a, đã m&a xu&oi ng&oi làm cho h&oi t gi&oi ng&oi kim c&oi ng&oi n&oi y m&oi m trong ta. Ngày mai dù không có Bát Nhã, dù b&oi đ&oi i ra kh&oi Ph&oi c&oi Hu&oi, nh&oi ng&oi h&oi t gi&oi ng&oi B&oi đ&oi trong ta v&oi n không bao gi&oi m&oi t. Th&oi y đã đ&oi y m&oi i đ&oi a con th&oi y ph&oi i tr&oi thành m&t Bát Nhã, m&t Ph&oi ng&oi B&oi i. Mình là s&oi ti&oi p&oi n&oi i c&oi a th&oi y, ch&oi c&oi ch&oi n mình s&oi t&oi o đ&oi ng&oi đ&oi c&oi trong t&oi ng&oi lai nh&oi ng&oi Bát Nhã m&oi i, nh&oi ng&oi Ph&oi ng&oi B&oi i m&oi i. Đã có h&oi t gi&oi ng&oi r&oi i, đã có đ&oi ng&oi đi r&oi i, mình không còn lo s&oi cho t&oi ng&oi lai, t&oi ng&oi lai c&oi a mình và c&oi a đ&oi t n&oi c&oi. Nh&oi ng&oi ng&oi i c&oi m c&oi n mình tu h&oi c&oi hôm nay, ngày mai mình s&oi có c&oi h&oi i đ&oi cho h&oi. H&oi ch&oi a có cái th&oi y bây gi&oi, nh&oi ng&oi sau này h&oi s&oi có

cái th&oi y

&oi y. M&oi t s&oi trong nh&oi ng&oi ng&oi i đã t&oi ng&oi đàn áp, đã t&oi ng&oi làm kh&oi mình, bây gi&oi cũng đã hé th&oi y đ&oi c&oi s&oi th&oi t r&oi i. Thành ki&oi n và tri giác sai l&oi m nh&oi b&oi c&oi t&oi ng&oi Bá Linh đang r&oi ra t&oi t&oi và s&oi s&oi p&oi đ&oi. Mình không lo ng&oi i, không tuy&oi t v&oi ng&oi. Mình có th&oi c&oi oi vang nh&oi n&oi ng&oi s&oi m.

***

Bát Nhã Là Mọt Công An Thi Nhân

Tác Giả: Thi nhân s Thích Nh&t H&nh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

Mình là mọt v& đ&i úy công an. Ban đ&u mình tin r&ng n&u c&p trên đã có chính sách gi&i tán Bát Nhã thì ch&c ch&n là ch& tr&ng này phù h&p v&i nhu c&u an ninh c&a đ&t n&oc. Mình có niềm tin n&i lãnh đ&o. Nh&ng trong quá trình th&c hi&n chính sách, mình đã khám phá ra nhi&u vi&c đau lòng. Bát Nhã đã trở thành công án c&a đ&i mình. Mình m&t ăn, m&t ngủ. Gi&a đêm mình th&c d&y. Mình t& h&i nhóm ng&oi này đã làm gì đ& mình ph&i nhìn h& nh& là nh&ng ph&n t& ph&n đ&ng, có h&i cho an ninh. H& có v& r&t bình an; chính mình m&i không có đ& bình an trong lòng. Không có bình an trong lòng, mình làm sao gi& gìn và thi&t l&p đ&oc s& bình an trong xã h&i? Trên ph&ng di&n luật pháp, h& không có t&i tình gì c&. S& th&c là mình đã đ&ng v& phía nh&ng ng&oi mu&n chi&m h&u tài s&n c&a h&, bu&c h& ph&i r&i n&i mà h& đã c& trú trong nhi&u năm, n&i mà c& s& đã do chính h& góp ph&n t&o đ&ng. Mình đã làm đ& m&i cách đ& cho h& đi, nh&ng h& đã nh&t đ&nh không ch&u đi. H& có v& th&ng yêu nhau, đoàn k&t v&i nhau. H& s&ng m&t đ&i s&ng lành m&nh. Tuy h& tr& tu&i, nh&ng không ai r&i vào vòng ma túy, hút xách, đ& đ&oc. H& s&ng đ&n gi&n, ăn chay, ng&i thi&n, nghe kinh, pháp đ&m, hoàn toàn b&t b&o đ&ng. H& không có v& gì là nguy hi&m. H& không h& có m&t l&i nói ho&c hành đ&ng nào ch&ng b&ng nhà n&oc. Mình không th& nói là h& ph&n đ&ng, là h& làm chính tr& đ&oc. V&y mà cu&i cùng mình ph&i nói h& là ph&n đ&ng, là làm chính tr&. Mình đã tìm m&i cách đ& cho h& b& đi: d& d&, d&a n&t, cúp đ&oc n&oc, ki&m soát h& kh&u m&i ngày, và trong su&t nhi&u tháng lúc nào cũng t&i chùa vào ban đêm đ& sách nhi&u h&, đ& h& n&n lòng. H& đã không trách móc, h& l&i còn m&i mình ng&i l&i, hát cho mình nghe và đòi ch&p &nh v&i mình n&a. Cu&i cùng mình ph&i thuê côn đ& t&i đ& phá phách, đ& đánh đ&p, đ& bu&c h& ra đi. Và mình cũng ph&i m&c th&ng ph&c đ&n đ& ch& huy, đ& ch& cho ng&oi mình thuê bi&t ai là nh&ng ng&oi đ&n đ&u đ& mà thanh toán. H& không ch&ng tr&. Vũ khí c&a h& ch& là niềm Ph&t, ng&i thi&n, và n&m l& y tay nhau, đ& mình không th& g& h& ra t&ng ng&oi mà t&ng lên xe đ&oc. Có c& m&t v& thi&u t&ng t& trung &ng vào đ& ch& huy tr&n đánh. T&i sao ph&i huy đ&ng m&t l&c l&ng hùng h&u nh& th&, t& trung &ng đ&n đ&a ph&ng, đ& đánh đ&p m&t nhóm ng&oi tay không hi&n lành nh& th&?

T&i sao h&n m&t năm tr&i mà không đ&p đ&oc h&? H& có gì đ& ph&i bám víu vào cái chùa này? Ch& có ngày hai b&a c&m chay, ch& có ngày ba bu&i ng&i thi&n, m&t bu&i pháp tho&i, m&t bu&i thi&n hành? T&i sao đông nh& th&, tr& nh& th& mà h& s&ng chung v&i nhau an lành đ&oc nh& th&? Trong b&n h& có nh&ng đ&a t&t nghi&p đ&i h&c, con c&a cán b& c&p cao, có vi&c làm, có l&ng cao, nh&ng đã b& t&t c& đ& đ&n s&ng đ&i đ&m b&c tu hành. Ph&i có m&t cái gì hay ho l&m m&i h&p đ&n đ&oc h& nh& th& ch&? Đâu có th& nói là ch& vì h& nghe l&i đ&ng m&t c&a m&t ng&oi nào đó s&ng & n&oc ngoài, đ& ch&ng l&i nhà n&oc ta? B&i vì l&nh trên đã đ&a ra, mình ph&i th&a hành thôi, nh&ng mình r&t h& th&n v&i l&ng tâm mình. Tr&oc kia, mình đã nghĩ là nh&ng th& đ&oc n&y ch& đ& s& đ&ng t&m th&i vì n&oc vì dân, vì s& nghi&p đ&i đoàn k&t. Nh&ng bây gi& mình đã th&y nh&ng th& đ&oc n&y là gian trá, là th&p hèn, là trái v&i l&ng tâm con ng&oi. Mình b&t bu&c ph&i gi& nh&ng c&m nghĩ này cho riêng mình. Mình không dám nói c&m nghĩ &y ra dù v&i nh&ng ng&oi trong cùng đ&n v&, hu&ng h& là nói v&i c&p trên. Mình đi t&i cũng không đ&oc, mà tìm cách thoát kh&i gu&ng máy cũng không xong. Ph&i làm th& nào đây đ& mình có th& s&ng th&t đ&oc v&i chính mình?

Bát Nhã Là Mọt Công Ân Thi

Tác Giả: Thi n s Thích Nh t H nh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

***

Mình thu c hàng giáo ph m c a Giáo H i. Bát Nhã đã tr thành m t trấn tr l n. Nh ng ng i tu tr y, mình bi t là h có tu th t. Ai đã t ng thăm vi ng và ti p xúc v i h đ u th y nh th . Nh ng t i sao mình b t l c không che ch đ c cho h ? T i sao mình ph i s ng và hành x nh m t nhân viên c a chính quy n? Tách r i chính tr kh i tôn giáo, gi c m này đ n bao gi m i th c hi n đ c? Trong th i Th c dân, trong th i ông Di m và ông Thi u, tuy hành đ o có khó khăn th t đ y, nh ng ng i tu cũng không b ki m soát g t gao quá đáng nh trong hi n t i. Ng i ta ch mu n có m t đ o Ph t c a tín m , c a th cúng, ng i ta không mu n có m t đ o Ph t có kh năng lãnh đ o tinh th n và văn hóa đ o đ c cho qu c dân. M t đ o Ph t th t s có uy quy n lãnh đ o tinh th n, ng i ta r t s . Ng i ta ch ch p nh n đ c m t t ch c Giáo H i mà ng i ta có th ki m soát đ c, sai s đ c. Ngày x a đ c Th Tôn cũng đã không ch u khu t ph c tr c b o quy n, k c b o quy n c a vua A Xà Th . Trong th i Pháp thu c, trong th i ông Di m, ông K và ông Thi u, các b c cha anh c a mình cũng đã tranh đ u. T i sao bây gi mình không ti p n i đ c công h nh y, t i sao mình ph i ch p nh n vai trò làm công c cho m t đ ng l i chính tr không mu n cho phép mình v n n đ y trên con đ ng lý t ng, th c hi n hoài bão cao c c a b đ tâm?

Ban đ u mình nghĩ r ng bó thân theo nhà n c thì còn có c h i làm đ c m t ít “Ph t s”, còn n u ch ng nhà n c thì hoàn toàn là s không làm đ c gì, do đó mình đã ph i n nh n ch u đ ng m i chê trách c a các b n đ ng liêu đ đi vào gu ng máy. Nh ng sau đó mình l i th y r t rõ ràng r ng chính nh các v ngoài Giáo H i có can đ m nói lên ti ng nói ph n kháng cho nên ng i ta m i đ cho mình làm đ c m t ít công vi c Ph t s . Mình s tr l i nh th nào v i l ch s ? Ý nguy n c a mình là v c đ y m t n n Ph t giáo sinh đ ng có công năng ph c v dân t c và đ t n c, không ph i là chi m gi m t ch c v trong gu ng máy ki m soát Ph t t .

V th ng t a kia b áp l c không cho phép đ c ti p t c b o lãnh cho các tăng sinh ti p t c tu h c t i chùa, không đ s c kháng c , ph i bu c lòng ph n th y, ph n b n, đi ng c l i l i nguy n và s cam k t long tr ng c a mình cách đây ch có m y năm. T i nghĩ p cho v y. Nh ng v y là ai? V y có m t ngoài mình hay có m t ngay trong t thân mình ? Mình cũng đang b áp l c, không dám nói và làm nh ng gì mình nghĩ đ có th b o h cho con em c a chính mình. Có ph i hoài bão sâu s c c a mình là “Ti p đ n h u lai, báo Ph t ân đ c”? V y mà vì c gì mình đành ph i b t l c nhìn các h c tăng, h c ni con em c a mình b đàn áp, nh c m và chà đ p? Mình s nhìn con cháu mình b ng m t mũi nào? Chân di n m c c a mình là gì? Mình là ai?

Mình là huynh đ v i nhau, cùng là đ t c a đ c Th Tôn, nh ng có ph i vì công phu th c t p xây đ ng tình huynh đ c a mình ch a đ v ng ch c, cho nên mình m i b ng i ta chia r và k t qu là mình đã gi n h n nhau, trách móc nhau? Theo nguyên lý th hi n c a Ph t đ y thì đáng lý dù theo Giáo H i này hay Giáo H i kia, mình cũng v n là anh em c a nhau, bên nào làm vi c bên y mà không c n ph i ch ng đ i nhau và xem nhau nh thù ngh ch. Đó ph i ch ng là vì s th c t p c a mình còn y u kém? Đó ph i ch ng là vì đ o l c c a mình ch a đ cao c ng? Nh ng mình đã h c đ c bài h c: n u ngay t bây gi mình bi t nhìn nh n nhau, hòa gi i v i nhau thì mình v n có th v c đ y tình huynh đ ngày x a, gây ni m tin cho qu c

Bát Nhã Là Mật Công Ấn Thiển

Tác Giả: Thiển s Thích Nh&t H&nh
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 23:53

---

dân và làm g&ng cho b&n chúng. Dù có tr&nh&ng v&n còn k&p th&i. Ch& c&n m&t giây phút giác ng& là tình tr&ng đ&o pháp s& thay đ&i. Hình nh& Bát Nhã ngày nay đã h&c đ&c bài h&c &y: nh&ng v& xu&t gia tu h&c & đây, s& l&ng có c& đ&n 400 v&, nh&ng khi b& đánh đu&i h& đã không bao gi& t& v& thù h&n v& th&ng t&a đã t&ng c&u mang h& trong bao nhiêu năm. H& bi&t r&ng v& th&ng t&a &y vì ch&u áp l&c r&t n&ng nên đã b& b&t bu&c ph&i m&i h& ra kh&i chùa. Mình b& đ&n vào phía ph&i ph&n b&i huynh đ& mình, đó là vì pháp l&c c&a mình ch&a t&i m&c cao c&ng. Mình ph&i quy&t tâm h& th& công phu th& nào đ& đ&t cho đ&c m&c đ&o l&c &y? Có hi&u m&i có th&ng. Mà đã th&ng thì s& không còn xem nhau nh& là thù ngh&ch. Xem nhau nh& là thù ngh&ch t&c là còn làm n&n nhân cho nh&ng âm m&u chia r&.

Ng&ng i Ph&t t& Vi&t Nam, t& hai ngàn năm nay, th&i nào cũng thu&n kính tôn ng&ng Tam B&o, m&t lòng quy ng&ng Ph&t, Pháp và Tăng. V&y mà bây gi& có nh&ng nhóm ng&ng đ&c thuê m&ng, mang gu&c dép đi vào Ph&t đ&n giảng bi&u ng&, ch&i b&i, ném phân th&i vào ch& v& tôn t&c, đ&p phá chùa, hành hung, đánh đu&i các th&y và các s& cô ra kh&i chùa. Các viên ch&c chính quy&n đã thuê m&ng h&, nói h& là Ph&t t&. Đó là m&t hành đ&ng vu cáo Ph&t giáo, bôi b&n l&ch s&. Hành đ&ng này làm cho mình mu&n nôn m&a, nh&ng t&i sao mình không dám nói lên? Giáo h&i Ph&t giáo có kh& năng minh oan cho ng&ng i Ph&t t& khi ng&ng i Ph&t t& b& bôi x&u và b& vu oan giá h&a không?

Bát Nhã không ph&i là m&t v&n đ& mà ban Th&ng Tr&c Giáo H&i ph&i gi&i quy&t cho xong. Bát Nhã là m&t công án, m&t v&n n&n c&a đ&i mình. Mình s& ph&i gi&i quy&t nh& th& nào đ& đ&ng h& th&n v&i ch& v& t& s&, v&i nh&ng b&c ti&n b&i? T&i sao mình không nói đ&c c&m nghĩ chân thành c&a mình v&i các v& đ&ng li&u trong gu&ng máy Giáo H&i? T&i sao mình không đ&c phép th&c t&p phép Ki&n hòa đ&ng gi&i, mà ph&i che đ&u t& t&ng và c&m nghĩ c&a mình?